Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

İşçiler Birleşiniz

DİSK

Yaşasın işçi sınıfı

İşçiyiz... Güçlüyüz...

YIL: 1 SAYI: 1 TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (DİSK) TARAFINDAN 15 GÜNDE BİR YAYINLANIR 20 AĞUSTOS 1970

Anayasa'mızdaki demokratik haklarımızı hiç kimse elimizden alamıyacaktır

Anayasa Madde 28 — Herkes önceden izin almaksızın, silâhsız ve saldırısız toplanma veya gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir.

DİSK YIKILMAZ

Kanunun Anayasa'ya uluslararası sözleşmelere aykırılığı belirtildi

Anayasa mahkemesi'ne başvuruldu

Türkiye İşçi Partisi, Sendikalar Kanunu Anayasaya aykırı olduğu için, Anayasa Mahkemesine başvurdu.

TİP'in dâva dilekçesinde Sendikalar Kanununun Anayasanın 2, 4, 8, 10, 11, 17, 20, 42 ve 46. maddelerine aykırı olduğu belirtilmektedir. Sendikalar Kanununun, Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtı Sözleşmelerine de aykırı olduğu belirtilen TİP'in itirazında, işçilerin sendika kurma ve dilediği sendikaya üye olma hürriyetlerinin ortadan kaldırıldığı yazılmaktadır.

Ayrıca, Sendikalar Kanununun Anayasaya aykırı olduğuna dair CHP de Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. Birlik Partisi ile Millet Partisi ve Milli Birlik Grubu da Anayasa Mahkemesine başvurmak için karar almışlardır.

Daha önce iş kanununun Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle TİP'in, Anayasa Mahkemesine yaptığı müracaat haklı görülerek 931 sayılı İş Kanunu iptal edilmişti.

Sıkıyönetim Anayasa'ya aykırı ilân edilmiştir

İŞÇİNİN SESİ

Sıkıyönetim Patronlardan Yana mı?

İşçilerin demokratik hak mücadelesinde Anayasaya aykırı olarak İstanbul ve Kocaeli'de ilân edilen sıkı yönetim bütün unsurları ile işçilerin ve tek işçi örgütü DİSK'in yaşamasına engel olmak için çalışmaktadır.

İşçilerin teminat altına alınmış haklarını korumak için giriştikleri hareketler karşısında istediği kanunları çıkartamıyacağını anlayan işbirlikçi iktidar sıkı yönetime sığınarak işçileri sindirmek ve istediği kanunları çıkartmak yolunu tutmuştur. Oysa bilindiği gibi Anayasaya göre sıkı yönetim ancak savaş halinde, devletin bağımsızlığını zedeleyecek isyan hareketlerinde ilân edilebilir. Oysa iktidar işçi sınıfının halk yığınlarını da saflarına katarak yürüttüğü iki günlük Anayasal mücadelesinin sonunda «ayaklanma ve çapulculuk» olduğu gerekçesi ile bu iki ilimizde sıkı yönetim ilân etmiştir. Egemen sınıfların, küçük burjuva yığınlarını işçi sınıfı aleyhine kışkırtmak için uydurduklarının aksine, hareket, bilinçli bir şekilde ve kararlılık içinde geçti. Olay ayaklanma değildi ve İçişleri Bakanının söylediği gibi herhangi bir yağma olayı da olmadı. Fakat başta da söylediğimiz gibi sıkı yönetim bir bahane olarak işçiye ve DİSK'e karşı ilân edildi.

İşçi eylemleri ve DİSK ortadan kalkmalıydı.

Kanun bunun için çıkartılmak isteniyordu.

Sıkı yönetim bunun için ilân edildi.

Ve bu sıkı yönetim bütün «tarafsızlık» bildirilerine rağmen işçi sınıfı aleyhine işletildi ve işletiliyor.

Anayasadaki demokratik hakları için mücadele eden işçiler, öğrenciler tutuklandı, bir çok devrimci arkadaşımız da gazetemiz basıldığı ana kadar tutuklu bulunmaktadır. Bu mücadeleyi destekleyen bir çok devrimci örgütlerde aramalar yapıldı. Sağlanan bu terör ortamı içinde korkularını bir yana iten patronlar, harekete katıldı gerekçesi ile 1000'e yakın işçinin işine son verdiler. Sermayedarların bu kanunsuz tutumu karşısında sıkı yönetim hiçbir şey yapmadı. Ayrıca işçilerin toplantı, yürüyüş, grev, hattâ toplu sözleşme gibi Anayasal hakları kaldırıldı ve ancak iki ay sonra izine bağlı olarak verildi. Devrimci sendikaların İstanbul'da çıkan bütün işçi gazeteleri kapatıldı. Bildiriler yasaklandı, buna karşılık Türk-İş'in her gün fabrika önlerinde bildiri dağıtması sıkı yönetimce engellenmedi. Demokratik hak ve özgürlükleri tamamen ortadan kaldıran ve 1940 yıllarında kalma sıkı yönetim kanunu patronların işçi üzerinde baskı kurmasını sağladı ve öyle kullanıldı.

Sıkı yönetim komutanlığına DİSK bir çok defalar müracaat ederek görüşme istedi. Zira devrimci işçiler yollarda yakalanıyor, karakollarda fena halde dövülüyor, patronlar kasırga gibi işçiyi ezmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Bu amaçla DİSK Genel Başkan Vekillerinden Rıza Kuas 22 Haziran tarihinde sıkı yönetim Komutanlığına görüşmek istediğini bir yazıyla bildirdi. Fakat komutanlıkça verilen cevap aynen şöyleydi: «Taşıdığım sıfat ve vazife durumum dolayısıyla hiçbir heyetle görüşemiyeceğim. Kemal Atalay, Sıkı Yönetim Komutanı.»

(Sonu Sa. 2 de)

Haziran olayları bir isyan değil Anayasal hakkın kullanılmasıdır

Sıkı yönetim Anayasaya göre «savaş halinde, savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi, devletin güvenliğini tehlikeye düşürecek ayaklanma niteliğinde ki «haller» durumunda ilân edilebilir.»

Oysa Haziran Direnişi bu olaylardan hiç birini kapsamamaktadır.

(Devamı sayfa 2 de)

☆

Sıkıyönetim Mahkemelerinin kuruluşu da Anayasa'ya aykırıdır

Sıkı Yönetim Mahkemelerinin kuruluşu Anayasaya aykırıdır.

Anayasamızın 32. maddesi hiç kimsenin tabii hâkiminden başka bir merci önüne çıkarılamıyacağını, bir kimseyi tabii hâkiminden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamıyacağını en açık biçimde belirtmiştir. Anayasada ki bu hüküm kimse tabii hâkiminden başka bir merci önünde yargılanamaz yolundaki İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi hükmüyle de aynı paraleldedir. Bir kimsenin tabii hâkimi ve mahkemesi suçu olduğu iddia edilen fiili işlediği sırada kurulu ve yetkili olan mahkeme hâkimidir. Bu esas sıkı yönetim sırasında da tereddütsüz geçerlidir.

Devrimci işçilerin yargılandığı mahkemeler Anayasada belirtilen tabii yargı organı değildir.

İşçi sınıfımızın gerçek temsilcisi DİSK, hergün biraz daha güçleniyor. Türk-İş'in hükümet sendikası olduğunu işçiler öğrendi.

DİSK işçi sınıfımızın ekonomik ve sosyal hakları için, namuslu ve devrimci bir çizgide mücadele veren tek gerçek işçi kuruluşudur. Bunun yanı sıra, temsil ettiği işçi sınıfına politik sınıf verme çabası içindedir.

Çünkü DİSK bilir ki, işçi sınıfı, demokratik yollardan iktidara yönelmedikçe, iktidara geçmedikçe, gerçekten kurtuluşu mümkün değildir. Böylesine bir çaba, elbette Türkiye'nin geri kalmasından, sömürü düzeninin devamından yarar uman hakim sınıfların hoşuna gitmiyecektir.

«DİSK'i kapatmak için» özel yasalar çıkartılması, DİSK'in doğru yolda ilerlediğini ve de işçi sınıfı üzerinde etken olduğunu ortaya koymuştur. Eğer bizim karşımızdaki güçler, bize saldırılarını arttırmışlarsa, bizi yıkmak için çabalarını yoğunlaştırmışlarsa, biz doğru yolda olduğumuzu anlarız. Eğer DİSK'e dokunmaya kalkmasalardı, biz çalışmalarımızın işbirlikçi, sömürücü güçleri etkilemediğini anlar ve durumumuzu yeniden gözden geçirirdik.

DİSK'i kapatmaya kalktılar, ama boşuna..

Hem bu yasa ile DİSK'i kapatmak mümkün değildir, Hem de, savunduğumuz fikirler artık, işçi sınıfımızca benimsenmiştir. İşçi sınıfı, Anayasal haklarına kesinlikle sahip çıkmıştır.

İşçiler, Türkiye'nin her yerinden DİSK'e başvuruyorlar. DİSK'e geçmek, DİSK'e bağlı sendika kurmak istiyorlar. İşçiler, DİSK'in doğru ve devrimci kavgasını anlamış ve ona sahip çıkmıştır. Bilinçlenen bir işçi sınıfı karşısında durmak, kimin haddine...

İktidar ve işbirlikçi Türk —

(Sonu Sa. 2 de)

Direnişimiz demokratik haklarımızı geri vermemek için, Anayasa çizgisindeydi. Uyanan sınıfımız, emperyalizmin, kapitalizmin oyunlarını, ama er, ama geç mutlaka bozacaktır.

DEVALÜASYON:

İktidarın ve vurguncuların hesabına çalışıyor

Türkiye İşçi Partisi Milletvekili Mehmet Ali Aybar, devalüasyon yükünün emekçi sınıfların sırtına bineceğini belirtti

TİP Milletvekili Mehmet Ali Aybar, devalüasyon ve arkasından gelen zamların, emekçi sınıfları daha çok ezeceğini belirterek Başbakan hakkında gensoru açılmasını istemiştir.

Önerge özetle şöyledir:

«Dış sermaye çevrelerinin baskısı ile alınan ve Türk lirasının dış değerini % 66,6 gibi büyük bir oranda düşüren devalüasyon kararı, nüfusumuzun çoğunluğunu teşkil eden işçi, fukara köylü, sabit ve dar gelirli sınıf ve zümrelerin esasen son derece ağır olan hayat şartlarını daha da ağırlaştıracak, üstelik Türkiyeyi büsbütün dışa bağımlı bir ülke haline getirecektir.»

«Bunun sonucunda Türkiye'nin borçları durmadan kabaracak başka deyimle emekçi halk kitlelerinin hayat yükü ağırlaşacak ve Türkiye'nin gerek ekonomi, gerekse politik bakımdan dışa bağımlılığı artacaktır. Bu felâketli gidişten yalnız bir avuç işbirlikçi, büyük sermayedar, toprak ağaları, dış sermaye çevreleri, Amerikan emperyalizmi ve bir de Demirel iktidarı yararlanacaktır.»

Sendikalar Kanunu neden çıkartıldı?

İKTİDARLA, İŞBİRLİKÇİ TÜRK — İŞ'in, BU SON İTTİFAKI NORMAL KARŞILANMALIDIR.

Türk parasının değerinin düşürülmesi... Bütçede yeni açıklar... Yeni vergiler... Korkunç zamlar... Türk — İş'in büyük borçları...

Ve bütün bunların ağırlığı altında ezilen işçi sınıfı..

İşçilere politik mücadele vermelerini söyleyen DİSK...

Bu büyük ekonomik yükün altında ezilen işçiler, siyasal iktidara karşı çıkmaya başlamışlardı. DİSK onları bu yoldan eğitiyordu.

Bu engellenmeliydi. Meclislere doluşarak Türkiye'yi idare ettiklerini iddia edenler buna akıllarınca bir çare buldular. DİSK kapatılmalı, işçiler sustutulmalıydı,

Fakat umdukları aksine, bu işi kolayca yapamayacaklarını anladılar ve işçiye karşı sıkı yönetim ilân ettiler. Türk — İş de bunu destekledi. Çünkü kendilerine Amerika'nın verdiği paralar dış yetmez olmuş, DİSK'li üyelerin aidatlarına göz dikmişlerdi. Kısaca patron ve patron uşağı sendikacılar elele vererek işçileri uyutmak, sömürmek için bu kanunu işçilerin karşısına çıkarttılar.

Bu oyun sökmeyecektir.

Türkiye Tarihinin En Büyük İşçi Direnişi

İşçi sınıfının demokratik mücadelesi gelişiyor. Yiğit işçi sınıfımız artık, sadece ücret artışı için değil, demokratik hakları için de kavgada. Anayasa'ya dokunmak isteyenler, işçinin demir yumruğu ile karşılaşacaklar...

İşçi sınıfımız, namuslu sendikaları yok etme çabasındaki iktidarın karşısına 100 bin kişilik bir güç halinde bilinçle dikildi.

Akıl ve bilim için yol birdir

Devrimci aydınların tümü DİSK'in yanında

Anayasa Madde 46 — Çalışanlar ve işverenler, önceden izin almaksızın, sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma hakkına sahiptirler.

"Sıkıyönetim açıkca Anayasaya aykırı"

7 Ağustos 1970 tarihinde İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde görevli 30 Öğretim Üyesinden kurulu bir komisyonun hazırladığı bilimsel raporda: «Sıkı Yönetim İlânının ve sıkı yönetim mahkemelerinin Anayasaya aykırı olduğu» açıklandı.

Üç bölümden meydana gelen raporun birinci bölümünde Büyük Millet Meclisinde sıkı yönetimin onanması kararı üzerinde durulmakta ve özetle şöyle denilmekteydi:

«Sıkı yönetim temel hak ve hürriyetleri ilgilendiren bir durum olduğundan Bakanlar Kurulunun sıkı yönetim kararının Büyük Millet Meclisinde onanması işlemi, bir kararla değil bir kanunla olması gerekirdi. Fakat bilinen pratik güçlükler göz önünde bulundurularak böyle bir düzenlemeye gidilmiştir ve bu karar, bir kanun niteliğindedir. Bu bakımdan karar üzerinde Anayasa Mahkemesinin yargı yetkisi vardır.»

Raporun ikinci bölümünde ise sıkı yönetim kararının Anayasanın 124. maddesine aykırı olduğu; zira sıkı yönetim ilânı için gerekli olan «Ayaklanma» durumunun İstanbul olaylarında mevcut bulunmadığı ve «Olayların sadece antidemokratik bir kanun tasarısını protesto amacıyla düzenlendiği belirtilmektedir. Rapor daha sonra şöyle devam etmektedir:

«Belirtilen esaslar karşısında 16 Haziran olayları kesin olarak «İsyan» şeklinde nitelendirilemez. Olsa olsa karışıklık olarak nitelendirilebilir. Anayasamız ise, teknik ve tam anlamıyla isyanı, sıkı yönetimin ilânının sebebi olarak kabul etmiştir. 16 Haziran sonrasında ilân edilen sıkı yönetime sebep olarak sunulan «kamu düzeni bozukluğu» seviyesinde olaylara dayanılarak sıkı yönetim kararının verilmesi Anayasaya açıkca aykırıdır.»

SIKI YÖNETİMİN UYGULANMASINDAKİ KANUNSUZLUKLAR

Söz konusu raporun üçüncü bölümünde ise sıkı yönetimin uygulanması ile ilgili kanunsuzluklardan söz edilmekte ve şöyle denilmektedir:

«Anayasamızın 138 inci maddesi «asker- yargı» dan bahsetmekte, askeri mahkemelerin görevlerini tesbit etmektedir. Maddenin üçüncü fıkrasında ise «Askeri mahkemelerin savaş ve sıkı yönetim hallerinde hangi suçlar ve hangi kişiler bakımından yetkili olduğu kanunla gösterilir» denilmektedir. Bu fıkra açıkça göstermektedir ki, Anayasa sıkı yönetim halinde yargı yetkisini normal askeri mahkemelere tanımakta ve sadece «kişi» ve «yargılanabilecek suçlar» açısından istisna kabul etmektedir. Diğer bir deyişle sıkı yönetim yargı yetkisine sahip organlar bakımından değil, bu organların yetkileri yönünden istisna getirmektedir. «Askeri mahkemelerin» neler olduğu ise 353 sayılı «Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usûlü» Kanununun 1. maddesinde gösterilmiştir ve bu maddede sayılan mahkemeler arasında örfi idare mahkemeleri yer almamaktadır. Anayasanın ve 353 sayılı kanun, bu hükümler muvacehesinde 3832 sayılı Örfi İdare Kanununun 5 inci maddesine göre kurulan «Örfi İdare Mahkemeleri» hukuki mesnedi bulunmayan mahkemelerdir ve bu 5. madde Anayasaya aykırıdır. 353 sayılı kanun bu tür bir mahkemenin kurulacağını belirtmediği, ne göre Örfi İdare Mahkemeleri, istisnai, olaydan sonra kurulmuş, olağanüstü mahkemelerdir ve Anayasamızın 32 inci maddesinin öngördüğü tabii yargı yolu ilkesine de aykırıdır.»

Ankaralı 62 bilim adamı kanunu kınadı

Sendikalaşma özgürlüğünü ayaklar altına alan, Sendikalar Yasası değişiklik tasarısı Ankaralı bilim adamları arasında da tepki yarattı. Ankara'lı 12 Profesör, 12 Doçent ve 38 Asistanın imzasıyla yayınlanan bildiri özetle şöyle idi:

«274 ve 275 sayılı kanunlardaki değişiklik tasarıları Anayasamızın sağladığı sendika özgürlüğünün temellerini sarsıcı ve esasında çalışan kitlelerin tümünün ekonomik ve sosyal gelişme yollarını tıkayıcı bir nitelik taşımaktadır.

Değişiklikler, sendika kurma hakkını önemli ölçüde kısıtlamakta işçilerin istedikleri sendikaya üye olma özgürlüğünü kaldırmakta, siyasal iktidarın çıkarlarına ters düşen sendikaların baskı altında tutulmalarına imkân hazırlamakta, grev, toplu sözleşme haklarını işlemez hale getirmektedir.

Böyle bir gelişme, 1961 Anayasasının 46. ve 47. maddelerinde öngörülen serbestçe sendika kurma, grev ve toplu sözleşme yapma haklarına açıkça aykırıdır.

Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin onayladığı, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Anayasası, 98. numaralı Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Yasasının temel ilkeleri bu değişiklerle, derin bir biçimde zedelenmektedir.

Yaratılmak istenenin Anayasamızın temel felsefesi ile bağdaşmıyan bir sendikal düzen olduğu açıktır.

Büyük ve güçlü sendikaların tasarının gerekçesinde öngörüldüğü gibi kanun zoruyla değil mutlak bir sendikal özgürlük içinde bilinçlenen işçi kitlelerinin serbest iradelerine dayalı olarak oluşacağı, sendikal mücadeleler tarihinin, tartışma götürmez biçimde doğruladığı bir gerçektir.

Sosyal gelişmeyi durduran bu yasal tedbirlerin yararsızlığına inandığımızı ve kesinlikle karşısında olduğumuzu kamu oyuna arz ederiz.»

İŞÇİLERİ, HAPİSLER YILDIRAMAZ

Anayasa, uyanık evlâtlarının bekçiliğine emanet edilmiştir. İşçi sınıfı ve DİSK yöneticiler Anayasaya sahip çıkmışlardır. Şu anda, olaylardan önce bütün yetkilileri teker teker uyaran DİSK yöneticileri ve yüzden fazla devrimci işçi cezaevinde yatıyorlar. Güzel günlerin işçi sınıfının olduğunu bilereh, inanarak...

Kemal Sülker
DİSK Genel Sekreteri

Kemal Türkler
DİSK Genel Başkanı

Türk Hukuk Kurumu da yasaların hukuk kurallarına aykırı olduğunu açikladi

TÜRK Hukuk Kurumu Yönetim Kurulu bir bildiri yayınlayarak, Sendikalar, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunlarında yapılması düşünülen değişikliklere karşı çıkmış ve bu tutumun demokratik kurallara aykırı olduğunu öne sürmüştür.

Bildiride, şöyle denilmektedir:

«1 — Sendikalar Kanunu ve toplu iş sözleşmeleri, grev ve lokavt kanunlarına değişiklik getiren tasarılar Anayasamızın çalışanlara tanımış olduğu «sendikalara girip çıkma» ve «toplu sözleşme yapabilme» haklarını, dolaylı yollardan kısıtlamakta, iktidarın «kendine yakın saydığı işçi örgütlerini kayırarak», «eylemlerinden, hoşlanmadığı ö. gütleri ortadan kaldırma» amacını gütmektedir.

2 — «Kanun yapma parlâmentonun görevleri içinde bulunduğuna ve kanunların Anayasaya uygun olmasına da Anayasa Mahkemesi bekçilik ettiğine göre, vatandaşın kanun tasarıları karşısında tepki göstermeye hak ve yetkisi bulunmadığı» yolundaki görüş, Anayasa düzenimize ve çağdaş demokrasi anlayışına tamamen ters düşen çarpık bir zihniyeti yansıtmaktadır.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa düzenimizin bekçisidir ve kanunları da, Türk halkı adına yasama meclisleri yapar. Ancak vatandaşlar ve toplum içindeki çeşitli kuruluşlar, «meşru baskı grupları» olarak kamu oyunun oluşumuna, her türlü düşünce açıklamaları ve hukuka uygun eylemler aracılığı ile katkıda bulunmak ve dolaylı olarak yasama meclislerini etkilemek hakkına sahiptirler.

Kanun tasarılarına karşı tepkiler gösterilmemesi gerektiği biçiminde ileri sürülen düşünce, Anayasanın korunması için yurttaşlara düşen görevlerin de inkârı anlamına gelir; Anayasamız gerçek teminatını «hürriyete âşık evlâtlarının uyanık bekçiliğinde» gördüğünü başlangıcında belirtmekte, yargı organlarının denetimi yanında, vatandaşlara Anayasaya aykırı tutum ve davranışlara karşı tepki göstermeyi de, bir ödev olarak vermiş bulunmaktadır.

3 — Anayasayı, Anayasayla verilmiş hakları korumak, hukuka uygun her türlü eylemlere tepki göstermek bir hak ve ödev olunca da, bu eylemler arasında bazı olaylar çıkmış olması, Anayasayla verilmiş temel hak ve ödevleri ortadan kaldıramaz.

4 — Anayasamızda, «savaş hali, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, ayaklanma olması» gibi olağanüstü durumlar için öngörülmüş bir rejim olan sıkı yönetimin, Anayasanın 114 üncü maddesi dışında kalmadığı, hukuk içi bir yönetim biçimi olmadığı şüphesizdir. Onun Anayasa çerçevesinde ve coğrafi sınırları içinde kalarak uygulanmasının, hukuk devleti ilkesi bakımından son derece önemli olduğunu belirtmeyi de, bir görev sayarız.»

Basından Seçmeler

Türk — İş — DİSK kavgası

Sendikalar Kanununun değiştirilmesiyle meydana gelen son vahim olayların temelinde Türk — İş ve DİSK'in farklı sendikacılık anlayışı yatmaktadır. Türk sendikacılık hareketinin büyük kanadını teşkil eden Türk — İş belli doktrini olmayan bir örgüttür. Toplu sözleşme imzalamaktan başka eylemi yoktur ve bazı kanunların çıkarılmasında önemli roller oynar.

Buna karşılık DİSK sendikacılık hareketinin tabii icabı olan sol düşünceleri savunmaktadır. İşçi Partisini de destekler. İşçilere daha iyi bir hayat sağlamak için köklü tedbirler ister. Her iki konfederasyonun yöneticileri bu düşüncelerle kesin uyuşmazlık halindedirler.

Siyasal iktidar ise iki konfederasyon arasında tarafsız değildir. Türk — İş'in son Erzurum kongresinde konuşan bazı sorumlular iktidarın açıkça bu konfederasyonu tuttuğunu göstermiştir. Sendikalar kanunundaki değişikliklerde bunu doğrular.

YENİ DEĞİŞİKLİKLER NE GETİRİYOR?

Derinlemesine incelendiğinde DİSK'i ortadan kaldırmak amacını güttüğü açıkça görülen ve DİSK'e mensup işçilerin büyük tepkilerine yol açan Sendikalar Kanunundaki değişiklikler şunları getirmektedir:

— Bir işçi sendikasının Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için kurulu bulunduğu iş kolunda çalışan işçilerin en az üçte birini kapsaması lâzımdır.

— İşçi federasyonlarının faaliyetle bulunabilmeleri için kurulu bulundukları iş kolunda çalışan işçilerin en az üçte birini temsil etmeleri gerekmektedir.

— İşçi konfederasyonlarının kurulabilmelerin de yukardaki şartları haiz sendika ve federasyonlardan en az üçte birini ve Türkiye'deki sendikalı işçilerin yine en az üçte birini bir araya getirme esası kabul edilmiştir.

Tesbit edilen üçte bir oranının DİSK'i çalışamaz hale getirecek bir oran olduğu görülmektedir. Bu yol, sendikacılık hareketini gittikçe hareketsizliğe götürür. Böyle sendikacılık Türk — İş'in ana tüzüğünün temel felsefesine ve bağlı olduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun sendika özgürlüğü anlayışına esastan aykırıdır. Söz konusu hükümler ayrıca Anayasamızın 46. maddesine de aykırıdır. Anayasamızın 46. maddesi aynen şöyledir:

(Çalışanlar ve işverenler önceden izin almaksızın, sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptir.)

Tasarı da denilmektedir ki: (Bu kanuna göre kurulan işçi veya işveren teşekkülünün kendi faaliyetleri sayesinde mensuplarının sağladığı hak ve menfaatlerin o teşekkülün mensubu olmayanlara teşmili bahse konu teşekkülün yazılı muvafakatına bağlıdır.)

Sendika yazılı muvaffakatını vermediği takdirde işveren istese bile imzalanan toplu sözleşme hükümlerini sendikasız veya azınlık sendikasına mensup işçilere uygulayamıyacaktır. Bu yeni buluşun anlamı sendikalı işçilerle, sendikasız veya azınlık sendikasına mensup işçiler arasında ekonomik ve sosyal bakımlardan fark yaratmaktan başka bir şey değildir. Böylece bir kısım işçiler istemedikleri sendikaya girmeye zorlanacaklardır. Bu ise Anayasanın yukarda sözünü ettiğimiz 46. maddesinin ihlâli demektir.

Sendika kurma hakkının bir iş kolunda (en az üç yıldan beri fiilen çalışır olmaya) ve sendikadan ayrılmanın noter senedine bağlandığı bir zihniyetin hukuki açıdan tutarlılığını tartışmak gereksizdir. Böylelikle sendikacılık hareketine ağır bir darbe indirilmiştir. Bunun ne derece hatalı olduğunu yarattığı tepki ve çok üzücü ve ıstırap verici olaylarla ortaya çıkmış bulunuyor.

Hukuku ve Anayasayı ısrarla bu derece zorlamaların patlamalara meydan vereceğini, ülkeyi idare etmeye talip olanların ve bu idare sorumluluğunu yüklenmiş bulunanların elbette bilmeleri gerekir. Evet, rüzgâr ekenler fırtına biçmeye başlamışlardır.

Prof. Dr. CAHİT TALAS

Güvendikleri dağlara kar yağdı

Batı Sendikacıları da tasarıyı kınıyorlar...

İşçilerin demokratik hakları için giriştikleri mücadele yabancı sendikalar ve sendikacılar tarafından da desteklenmektedir. Bu kanunun çıkarılması için yapılan çalışmaların yanısıra kanun çıkarıldıktan sonra da tepkiler devam etmiştir. Örneğin Uluslararası Kimya İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Levinson, Halil Tunç'a şu sözlerle çatmıştır:

«Halil Tunç'un uzun zamandan beri, yabancı kaynakların paralarına ve desteğine bağımlı ve uygun hareket ettiği bizlerin malûmudur. Bay Tunç'un, Türk işçilerine, çıkarı icabı devrimci olmayı kötü bir şeymiş gibi göstermesi, kendisinin Türkiye'de sendikacılık yapmaya lâyık bir kimse olmadığını ortaya koymuştur.

Bay Tunç'un, yürekler acısı zavallılığı, Türkiye'deki durumu, Almanya, Belçika, İngiltere ve Avusturya'ya benzetmek isterken yaptığı büyük uydurmada kendini göstermektedir.

Adı edilen bu ülkelerin hiç birinde Sendikalar Kanunu diye bir kanun yoktur. Böyle bir şeye en ufak bir teşebbüs olsaydı, protesto hareketine 100.000'in üstünde işçinin katılacağından şüphe edilemez. Türk — İş'in dışında, sendikaların işlemesine kanunla müdahale edilmesini isteyecek konfederasyon bulunmaz dünyada.

Ne tarihte, ne de günümüzde bir örnek yoktur ki, Türk Türk — İş'in Türk işçilerine ve DİSK kadar kendine üye sendikalara zorla kabul ettirmek istediği bu gerici tasarıyı haklı çıkarabilsin.»

«SENDİKA HAKLARINA TECAVÜZ EDİLİYOR.»

Amerika'da 3 milyon üyesi olan Birleşmiş Otomobil İşçileri Sendikası, Türkiye Çalışma Bakanına aşağıdaki telgrafı göndermişti :.

«Hükümetinizin Türk Anayasasının 46 ve 47 inci maddelerindeki sendika haklarına tecavüz etmesi ve 98 sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Sözleşmesini açıkça ihlâli, Türkiye bakımından geriye doğru atılmış bir adımdır ve halihazırdaki ulusal ve uluslararası yasa standartları ile çelişki halindedir. Stop. İşçilerin öldürülmesi ve sıkı yönetim ilânı da göstermektedir ki, Türk emekçi halkı bu kanun tasarısını desteklememektedir. Stop. Türk emekçi halkına zorla gerici bir kanunu kabul ettirmekten vazgeçmenizi ve Türkiye'nin kabul etmiş olduğu uluslararası ve ulusal kanunlar altındaki imzasına sahip çıkmasını talep ederiz.»

Victor G. Reuther Birleşmiş Otomobil İşçileri Sendikası Dış Münasebetler Müdürü

DEVLET SENDİKACILIĞINA GİDİLİYOR

Uluslararası Maden — İş Federasyonu Genel Sekreter Yardımcısı A. Donnenberg ile Alman Maden — İş Sendikası Genel Başkan Vekili Dr. F. Opel, görüşlerini basın toplantısı düzenliyerek, şöyle açıkladılar:

«Bizim Türkiye'de bulunmamızın nedeni, mevcut kanunların değiştirilmesi ile yaratılan ortamdır. Kanaatimizce, değiştirilmek istenen Sendikalar Kanununun gösterdiği yol, Türkiye'de devlet sendikacılığının ve devlet tarafından kontrol edilen sendikaların kurulmasına doğru gidildiğidir. Bu da sendikal hürriyetlerin ve hakların kısıtlanması anlamına gelmektedir. Gerçekten de kısıtlanmaktadır.

Sendikalararası rekabette bir taraf devletin yardımına ihtiyaç duyuyor. Bu tutum sendikal ana prensiplerine aykırı düştüğü için, bizde, sendikal hürriyetler açısından tehlikeli günlere gidildiği endişesini uyandırdı. Mesele büyük konfederasyonlara karşı olmak değildir. Devlet gücü ile bunu yapmak, sendikal hürriyetlerin kısıtlanmasına razı olmaktır.»

HÜKÜMETİN DESTEĞİ OLMADAN AYAKTA DURABİLECEĞİNİ SANIYORDUK

Türk — İş Genel Sekreteri Halil Tunç'un sendikasının da üye olduğu Uluslararası Gıda Sanayii İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Gallin, Seyfi Demirsoy'a şu telgrafı çekmiştir:

«Sayın Demirsoy — Türk — İş Başkanı — Ankara.

Üyeniz olmayan sendikaların haklarını kısıtlıyan ve uluslararası alanda kazandığımız hakları, açıkça ihlâl eden, Sendikalar Kanunu tasarısını desteklemekten hemen vazgeçmenizi, Uluslararası Gıda İşçileri Federasyonu olarak şiddetle talep ediyoruz. Stop. Türk — İş'in hükümetin desteğine ihtiyaç duymadan ayakta kalabileceğini sanıyorduk. Stop. Sendika işlerine müdahale hususunda hükümetin gücünü artırıyorsanız, bu, uzun vadede sendika hareketini ve demokrasiyi tehlikeye sokar ve sizin sağlamak istediğiniz kısa vadeli çıkarlarınız, bu tehlikeyi göze almaya değmez.»

ULUSLARASI FEDERASYONUN SUNAY'A TELGRAFI

Uluslararası Maden, Kimya ve Basın İşçileri Federasyonu, Cumhurbaşkanı Sunay'a çektikleri telgrafta, Türkiye'de kanunlaştırılmak istenen tasarıların sendikal özgürlüğü ortadan kaldıracak nitelikte olduğunu bildirmişlerdir. Uluslararası Federasyon ayrıca, tasarıların kanunlaşması halinde Türkiye'de toplu sözleşme ve grev haklarının da ortadan kalkacağını ileri sürmüşlerdir.

İtalyan Maden İşçileri Federasyonu yöneticileri de Türkiye'nin Roma Büyükelçiliğine bir telgraf göndererek çıkarılması istenen Sendikalar Kanununun Türk işçilerinin aleyhinde hükümler kapsadığını bildirmiştir.

DİSK'in ÇAĞRISI

Anayasadaki temel hakları yok edici tasarılara karşı direnen devrimci işçilerden tutuklananlar ile bu olağanüstü durumdan yararlanılarak işten çıkarılanlara ve ailelerine DİSK, gerekli her türlü yardımı yapmaktadır.

Ancak, bu olumsuz durumların süresi ve etkileri gözetilerek bir BAĞIŞ KAMPANYASI öngörülmüş ve bu amaçla;

AKBANK T.A.Ş.
NURUOSMANİYE ŞUBESİ
11644/61 Numaralı

bir hesap açılmıştır.

Anayasadan yana tüm devrimci kuruluşların, topluluklarının ve kişilerin bu kampanyaya katılmaları tarihi görevleridir.

Teşekkürlerimizle
DİSK

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Genel Başkan Vekilleri

Rıza Kuas   Kemal Nebioğlu

ANAYASAYA AYKIRI

(Baştarafı sayfa 1 de).

Sıkı yönetim gerekçesi olarak gösterilen isyan olayı ise kesinlikle bu harekette yoktur. İsyanı belirten en önemli özellik hükümete karşı bir niteliği olmasıdır. İsyan iktidara karşı silâhlı ve zorlamalı bir harekettir. Amacı iktidarı silâhla devirmektir. Olaylara bu açıdan bakınca Haziran Olayları bir isyan değil, işçilerin Anayasal hakları için bir direniş ve gene Anayasanın özü ve sözüyle belirlenmiş direnme hakkının kullanılmasıdır.

Haziran olaylarını isyan olarak nitelemek için gerekli, usûlün kullanması olayı kesinlikle olmadığı gibi, Ceza Kanununda belirtilen iktidarı hedef alma ise, İçişleri Bakanının iddiasında bile yoktur. Bütün bunlar da açıkça belirtmektedir ki, sıkı yönetim patronlar yararına, Anayasaya rağmen ilân edilmiştir.

Disk Yıkılmaz

(Baştarafı sayfa 1 de)

İş, bu yasayı tezgâhlamakla, işçi sınıfı önünde büsbütün çırıl çıplak kalmışlardır. İşçi sınıfı, oynanan oyunları bütün açıklığı ile görmüştür.

Evet, tüm devrimci güçler gibi, tüm işçi sınıfımız gibi, işbirlikçi, sömürücü güçlere karşı, tıpkı 16 Haziran günü İstanbul, Kocaeli ve Gebze göklerini çınlatan yüzbin kardeşimiz gibi yüreğimizin, aklımızın, inancımızın bütün gücü ile haykırıyoruz

DİSK yıkılmaz..

Hodri meydan..

DİSK GAZETESİ

Sahibi
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) adına
Genel Başkanvekili:
RIZA KUAS

Yazı İşleri Müdürü :
Uğur CANKOÇAK

Yönetim Merkezi :
Rüzgârlı Sok. O. V. Han No. 2/8 Ulus - ANKARA Tel: 11 90 14 — 11 55 01

Basıldığı yer :
CHP Ulusal Basımevi — Rüzgârlı Sokak — ANKARA

Sıkıyönetim Patronlardan yana mı?

(Baştarafı sayfa 1 de)

Bütün bunlardan anlaşıldığı gibi sıkı yönetim tamamen patron menfaatlerini korumakta, işçilerin ezilmesini hiçbir şekilde engellememektedir.

Bunun böyle olması normaldir? Sıkı yönetimi ilân eden parlâmentoya bakarsak orada çöreklenmiş Patron — Ağa, büyük bürokrat üçlüsünün meydana getirdiği işbirlikçi iktidardan hiçbir şekilde işçiyi kollayan kanunlar çıkarılması beklenemez. Patronların iktidarı olan bugünkü iktidar işçilerin direnişleri karşısında silâhların gölgesine sığınmak için sudan sebeplerle sıkı yönetimi ilân etmiş ve sıkı yönetim de onların istediği biçimde alabildiğine çalışmıştır. Yollardan işçileri toplayıp iki gün karakollarda döverek sabahlatan polisler hiç bir şekilde karşılanmamıştır. İşçilerin Anayasal haklarını koruma toplantılarına engel olunurken patronların özel eğlence toplantılarının serbest bırakıldığı gazetelerle ilân edilmiştir. Bu olaylara karşı bildiriler yayınlayan ve hasbelkader serbest bulunan bazı DİSK yöneticilerinin şikâyetleri ise kesinlikle reddedilmiştir.

Görülüyor ki olayların gelişmesi izlenirse, sıkı yönetimin patronlardan yana karakteri açıkça ortaya çıkar. Ülkemizin bugünkü durumu ve genel şartlarına göre gittikçe bilinçlenen işçi sınıfı ile egemen güçler arasındaki çelişki önlenemez bir biçimde artmaktadır. Tarihin belirlediği bu gelişim sıkı yönetimlerle, askeri idarelerle ortadan kaldırılamaz, fakat ancak hızlandırılır.

Çağımız işçi sınıfının özgürlük savaşı çağıdır.
Zafer sonunda mutlaka işçi sınıfınındır.
Yaşasın işçi sınıfı.
Kahrolsun işbirlikçi iktidarlar, patronlar ve uşakları.